

EFSSE 2017

Concept note for workshop 1 on employment and workers

Τίτλος workshop:

"Συνεργατικές απαντήσεις σε νέες προκλήσεις απασχόλησης στην Ευρώπη"

1. Πλαίσιο

Οι συνεταιρισμοί διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στην ευρωπαϊκή οικονομία συνδυάζοντας την κερδοφορία με την αλληλεγγύη, δημιουργώντας θέσεις εργασίας υψηλής ποιότητας, ενισχύοντας την κοινωνική, οικονομική και περιφερειακή συνοχή και δημιουργώντας κοινωνικό κεφάλαιο.

Στην Ευρώπη υπάρχουν πάνω από 20 εκατομμύρια μικρομεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε όλους τους οικονομικούς τομείς και παρέχουν πάνω από το 1/3 των θέσεων εργασίας στους ευρωπαίους πολίτες. Μεταξύ αυτών των μικρομεσαίων επιχειρήσεων υπάρχουν περισσότερες από 176.000 συνεταιριστικές επιχειρήσεις, οι οποίες παρέχουν θέσεις εργασίας σε περίπου 5 εκατομμύρια άτομα.

Οι συνεταιρισμοί διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην ΕΕ όσον αφορά την οικονομική, κοινωνική, βιώσιμη ανάπτυξη και απασχόληση. Επιπλέον, οι συνεταιρισμοί αποτελούν μια καλή εικόνα της κοινωνικής καινοτομίας, καθώς οι συνεργατικές επιχειρήσεις δημιουργούν νέους και καινοτόμους τομείς, όπως η συνεργατική οικονομία.

2. Κύρια θέματα και προκλήσεις

Τον Δεκέμβριο του 2016, στην ΕΕ των 28 το ποσοστό ανεργίας ήταν 8,2%, που αντιστοιχεί στην ανεργία 20 065 εκατομμυρίων ανθρώπων. Μεταξύ αυτών, υπάρχουν 4 219 εκατομμύρια νέοι άνεργοι και ηλικίας κάτω των 25 ετών. Η πρόσφατη οικονομική κρίση προκάλεσε επακόλουθες αποτυχίες και πτωχεύσεις επιχειρήσεων σε όλη την Ευρώπη που οδήγησαν σε τεράστιες απώλειες θέσεων εργασίας, ακόμη και σε τομείς και δραστηριότητες που εξακολουθούν να είναι βιώσιμες. Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, περίπου 200.000 επιχειρήσεις σε ολόκληρη την ΕΕ αντιμετωπίζουν την αφερεγγυότητα και 1.7 εκατομμύρια άνθρωποι χάνουν τη δουλειά τους κάθε χρόνο. Παράλληλα, η ΕΕ αντιμετωπίζει μια δημογραφική πρόκληση για τις επόμενες δεκαετίες με τη μετάβαση προς μια πολύ μεγαλύτερης ηλικίας πληθυσμιακή διάρθρωση.

Ο αριθμός των συνταξιούχων επεκτείνεται με σημαντικές συνέπειες για την επιβίωση των επιχειρήσεων: ένας αυξανόμενος αριθμός επιχειρήσεων, συνήθως στις μικρομεσαίες οι ιδιοκτήτες αποχωρούν χωρίς συνταξιοδότηση. Μία από τις απαντήσεις για τη διασφάλιση οικονομικών δραστηριοτήτων και θέσεων εργασίας είναι οι μεταβιβάσεις επιχειρήσεων σε υπαλλήλους με τη μορφή συνεργασίας. Το συνεταιριστικό μοντέλο είναι πιο επίκαιρο από ποτέ όσον αφορά την βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη, δεδομένου ότι οι εργαζόμενοι διατηρούν τις δραστηριότητές τους και εργάζονται τοπικά. Επιπλέον, η μεταφορά επιχειρήσεων σε συνεταιρισμούς εργαζομένων αποτελεί έναν αποτελεσματικό τρόπο για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας μιας εταιρείας και για την εξασφάλιση υψηλού ποσοστού απασχόλησης. Πρέπει να τονιστεί ότι η πρακτική της μεταβίβασης επιχειρήσεων στους εργαζομένους με τη μορφή ενός συνεταιρισμού γίνεται ολοένα και πιο συνηθισμένη σε ορισμένα κράτη μέλη της ΕΕ. Για παράδειγμα, στη Γαλλία υπάρχει μεγάλη εξέλιξη της μεταφοράς επιχειρήσεων σε συνεταιρισμούς: το 2015, από το 315 των νεοεπαγγελματικών συνεργατών που συνδέονται με την CG Scop, το 32% προέρχεται από «υγιείς» μεταβιβάσεις επιχειρήσεων σε εργαζομένους, εξαγορές εργαζομένων επιχειρήσεων σε κρίση και μετασηματισμό συνεταιρισμών.

Στο πλαίσιο αυτό, η Cooperatives Europe, μαζί με τη Confédération générale des Scop (CGScop, Γαλλία), υλοποιεί το πρόγραμμα TransfertCOOPS (συγχρηματοδοτούμενο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή). Αυτό το ευρωπαϊκό σχέδιο - με επικεφαλής τον CG Scop - στοχεύει στην

ανάπτυξη μιας πρακτικής και ρεαλιστικής προσέγγισης για τη βελτίωση του περιβάλλοντος για τη μεταφορά επιχειρήσεων σε συνεταιρισμούς εργαζομένων και την ευαισθητοποίηση σχετικά με τα συνεταιριστικά οφέλη. Το έργο αυτό εμπνέεται από το γαλλικό παράδειγμα, στο οποίο η πρακτική των μεταβιβάσεων επιχειρήσεων είναι καλά αναπτυγμένη. Δεκαετίες εμπειρίας σε αυτήν την πρακτική, όχι μόνο στη Γαλλία, αλλά και στην Ιταλία, την Ισπανία και τη Σκωτία, καθώς και σε πιο σποραδικές περιπτώσεις σε άλλες χώρες της ΕΕ, έδωσαν απτή απόδειξη της επιχειρηματικής βιωσιμότητάς τους, υπό την προϋπόθεση ότι θα υπάρχουν οι απαραίτητοι όροι υποστήριξης των επιχειρήσεων (εκπαίδευση, συμβουλευτικές υπηρεσίες και χρηματοδότηση).

Ένα άλλο πρόσφατο φαινόμενο που επιδεινώνεται από την οικονομική κρίση είναι ο κατακερματισμός της απασχόλησης και η εμφάνιση μη τυποποιημένων μορφών απασχόλησης (ελεύθεροι επαγγελματίες, αυτοαπασχολούμενοι κ.λπ.), οι οποίοι επηρεάζουν κυρίως τους νέους, μία από τις σημαντικότερες κατηγορίες ανεργίας στην ΕΕ. Οι συνεταιρισμοί, για άλλη μια φορά, έχουν αποδείξει την ικανότητά τους να προσαρμοστούν στις αναδύμενες κοινωνικές ανάγκες και παρακολουθούμε σε ολόκληρη την Ευρώπη έναν αυξανόμενο αριθμό συνεταιρισμών που ιδρύονται μεταξύ ελεύθερων επαγγελματιών ή αυτοαπασχολούμενων. Επιπλέον, στα πλεονεκτήματα του επιμερισμένου κόστους και των υπηρεσιών, το μοντέλο φαίνεται να προσελκύει από τον συνδυασμό αυτονομίας και ασφάλειας που παρέχει, κυρίως από πλευράς συνθηκών απασχόλησης και πρόσβασης σε προγράμματα κοινωνικής προστασίας.

Ένα ενδιαφέρον παράδειγμα σε αυτόν τον τομέα είναι το SMart Belgium, ένας συνεταιρισμός που εξειδικεύεται στην παροχή υπηρεσιών διαχείρισης συμβολαίων, ασφαλιστικών υπηρεσιών, νομικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών, πληροφόρησης και κατάρτισης, χώρων συνεργασίας και αμοιβαίων χρηματοδοτικών εργαλείων κυρίως για τους καλλιτέχνες και πιο πρόσφατα έχει ανοίξει σε ελεύθερους επαγγελματίες και σε άτομα που εργάζονται στη λεγόμενη οικονομία κοινής χρήσης.

1. List of reference documents

- Business Dynamics: Start-ups, Business Transfers and Bankruptcy - Final report, DG ENTR, January 2011, http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/business-environment/files/business_dynamics_final_report_en.pdf
- CECOP, *Business Transfers to Employees under the Form of a Cooperative in Europe: Opportunities and Challenges*, June 2013, 21p.
- Cooperatives Europe, *The power of cooperation. Cooperatives Europe key figures 2015*, April 2016, in <https://coopseurope.coop/resources/projects/power-cooperation-cooperatives-europe-key-figures-2015>.
- EP report on the contribution of cooperatives to overcoming the crisis (Rapporteur : Patrizia Toia) adopted on 12 June 2013, (2012/2321(INI))
- EESC own-initiative opinion on "Cooperatives and restructuring" (Rapporteur: Ms Zvolská, Co-rapporteur: Mr Olsson) adopted on 25 April 2012, CCMI/093
- Evaluation of the Implementation of the 2006 Commission Communication on Business Transfers, 18 December 2013, <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/4263/attachments/4/translations>

2. List of relevant organisations specialised in the subject

Cooperatives Europe: <https://coopseurope.coop>

CECOP – CICOPA Europe: www.cecop.coop

CG Scop (FR): www.les-scop.coop

COCETA (ES): www.coceta.coop

CFI (IT): www.cfi.it/public

Coopfond (IT): www.coopfond.it

SMart Belgium (BE): <http://smartbe.be/fr/>

SMart EU : <http://smart-eu.org/>